

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 32C/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119201761
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kordošová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2119201761.7

Uznesenie

Okresný súd Trnava v spore medzi stranami žalobcu: A. Z., nar. XX.X.XXXX, B. XX, C. a žalovaných: 1/ F. N., nar. XX.X.XXXX, Na hlinách XXXX/XX, H., zastúpený: HARŠÁNY advokáti, s.r.o. Hlavná 31, Trnava 2/ G. C., nar. XX.X.XXXX, F. XX, N., zastúpený: JUDr. Gabriel Bleho, advokát, L. Dérera 2, Bratislava, 3/ M. C., nar. XX.X.XXXX, M. XX, Y., 4/ S. S., nar. XX.X.XXXX, F. XXX, N., 5/ O. O., nar. XX.X.XXXX, M. XX, Y., 6/ O. W., rod. C., 7/ L. C., žalovaní 6/ a 7/ zastúpení: Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o späťvzatí žaloby, takto

rozhodol:

I. Konanie sa zastavuje.

II. Stranám sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 18C/312/2015 bol uznesením zo dňa 31.1.2019 č.k. 18C/312/2015-294 vylúčený na samostatné konanie spor v časti o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti zapísanej teraz na LV č. XXX Okresného úradu H., katastrálny odbor ako parcela registra „E“ parc. č. XXX orná pôda o výmere 978 m² v katastrálnom území M., obci Y., okrese Trnava. Momentálne podľa aktuálneho výpisu z tohto listu vlastníctva sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti žalovaní 6/ a 7/ v podiele obaja po 1/16 a zvyšný podiel 14/16 vlastní v BSM O. C. s manželkou I. C.. Nadobudli ho z titulu kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený dňa 6.10.2022 od žalovaných 1/ až 5/ a z titulu kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený dňa 16.1.2023 od žalobcu.

2. Dňa 18.1.2023 doručil v rámci prípravy ďalšieho pojednávania v tejto veci žalobca (v pôvodnom konaní na strane žalovaného 3/) podanie označené ako „Ukončenie súdneho konania“, v ktorom uviedol, že svoju parcelu predal a súdne konanie tým považuje za ukončené.

3. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku, ďalej „CSP“, žalobca môže vziať žalobu späť. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Podľa článku 11 ods. 1 základných princípov CSP, úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah. Podľa § 124 ods. 1 CSP, každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

4. Pravidlo, že súd posudzuje úkony strán sporu a ich podania s prihliadnutím na ich obsah, vyplýva zo zásady neformálnosti úkonov i podaní strán sporu. Pri posudzovaní podania podľa jeho obsahu musí súd vystihnúť jeho celkový zmysel; súd mu nemôže dávať iný význam, než ktorý zodpovedá jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v podaní použitým výrazovým prostriedkom.

Posudzovanie podania taktiež neumožňuje súdu obsah úkonu výkladom dopĺňať, či domýšľať alebo z neho vyvodíť závery, ktoré z obsahu úkonu nevyplývajú. Z obsahu podania žalobcu doručeného súdu dňa 18.1.2023 súd vyvodil záver, že žalobca prejavuje vôľu konanie ukončiť, dokonca ho za ukončené už považuje, i pred samotným rozhodnutím súdu. Z tohto listu žalobcu plynie jednoznačný návrh, aby sa vo veci už viac nekonalo, lebo parcela, ktorá je predmetom konania, bola predaná. Kým žalovaní 1/ až 5/ svoj spoluvlastnícky podiel predali už skôr, žalobca tak urobil na základe kúpnej zmluvy následne tiež, čo vyplynulo z listu vlastníctva, ktorý pripojil k svojmu poslednému podaniu. Súdu bolo teda zrejmé, že sa jedná o späťvzatie žaloby.

5. Späťvzatie žaloby je jedným zo širokej škály dispozičných oprávnení žalobcu ako strany sporu s postavením tzv. dominus litis (pána sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania. Ide o tzv. dispozičný princíp civilného sporového konania. Vôľa žalobcu dosiahnuť zastavenie konania prostredníctvom inštitútu späťvzatia žaloby je limitovaná nesúhlasom druhej procesnej strany v konaniach podľa § 146 ods. 2 CSP, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z hmotného práva. Z povahy prejednávanej veci je zrejmé, že ktorýkoľvek z účastníkov právneho vzťahu sa mohol žalobou domáhať zrušenia a vyporiadania tohto podielového spoluvlastníctva prostredníctvom súdneho rozhodnutia. V danej veci vedenej pod sp.zn. 32C/2/2019 vylúčenej na samostatné konanie o zrušenie a vyporiadanie parcely č. XXX orná pôda o výmere 978 m² v k.ú. Jarná sa stal pánom konania pôvodne žalovaný 3/, ktorý zmenil svoje procesné postavenie na žalobcu, lebo nesúhlasil so späťvzatím žaloby v konaní vedenom tunajším súdom pod sp.zn. 18C/312/2015 v zmysle § 146 ods. 2 CSP. Momentálne je konanie v štádiu, kedy sa rozhoduje o druhom späťvzatií jeho žaloby potom, čo súd opätovne zisťoval v zmysle § 146 ods. 2 CSP súhlas ostatných strán sporu s týmto procesným úkonom žalobcu.

6. V stave, kedy sa nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu, nachádza v spoluvlastníctve už iba dvoch (neznámych) pôvodných účastníkov a vo vlastníctve osôb, ktoré nie sú ani stranami sporu, je hlavným cieľom a zmyslom tohto konania jeho skončenie. Súd v tejto súvislosti poukazuje na základné princípy Civilného sporového poriadku, podľa ktorých je základnou povinnosťou súdu viesť strany sporu k zmierlivému vyriešeniu sporu (článok 7 ods. 2) a postupovať v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, pričom súd predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb (článok 17).

7. Ak by mal súd dôsledne postupovať ako v predchádzajúcej procesnej situácii, že po nesúhlase jedného účastníka so späťvzatím žaloby by sa malo zmeniť procesné postavenie strán sporu (o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva), kedy by mali mať žalovaní 1/ a 3/ (lebo oni nesúhlasili s prvým späťvzatím žaloby žalobcu zo dňa 20.9.2021) procesné postavenie žalobcov a títo by sa stali páni sporu, oni by následne disponovali aj so žalobou. Daná situácia, hoci procesne správna, by viedla znova k ďalším nevhodným úkonom súdu (späťvzatie žaloby ďalšími páni tohto sporu - žalovanými 1/ a 3/, ktorí poslední nesúhlasili so zastavením tohto konania a potrebný výslovný súhlas ostatných účastníkov s týmto späťvzatím) a preto súd považoval za vhodné a účelné ukončiť tento spor za procesnej situácie, ktorá už vo veci nastala. Teda vychádzal zo späťvzatia žaloby žalobcom zo dňa 18.1.2023.

8. Na pojednávaní dňa 19.1.2023 všetci prítomní žalovaní 1/ až 5/ vyjadrili výslovný súhlas so späťvzatím žaloby žalobcu jeho podaním zo dňa 18.1.2023 a zastavením konania. Slovenský pozemkový fond ako zástupca nezistených spoluvlastníkov spornej nehnuteľnosti v zmysle § 16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, v tomto konaní zastupujúci žalovaných 6/ a 7/, sa vyjadril k späťvzatiu žaloby podaním zo dňa 20.1.2023 tak, že so zastavením konania súhlasí.

9. Žalobca svojim podaním posúdeným podľa jeho obsahu ako späťvzatie smerujúce k ukončeniu tohto konania zobral žalobu v celom rozsahu späť, s ktorým právnym úkonom vyjadrili všetci žalovaní výslovný súhlas (teda súd vychádzal hlavne z toho, že žiadna z procesných strán už netrvá na pokračovaní v tomto spore), preto bolo konanie v zmysle citovaných ustanovení § 145 ods. 1 CSP a § 146 ods. 1 a 2 CSP zastavené.

10. Ak strana procesne zaviniла zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane (§ 256 ods. 1 CSP). Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného

zreteľa (§ 257 CSP). O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

11. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdostiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo 2/2008). Na účely moderácie nie je rozhodujúce, na základe akej zásady boli trovy uložené a ktorá strana ich má nahradiť; moderovať možno aj trovy zastaveného konania. Ak súd má v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257, a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámi, pričom táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd je v prípade použitia ustanovenia § 257 povinný vytvoriť procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia (rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 1593/15).

12. Súd vzhľadom na uvedené poskytol na ostatnom pojednávaní prítomným stranám priestor vyjadriť sa k možnému použitiu ustanovenia § 257 CSP v danej veci pri rozhodovaní o trovách konania. Žalovaný 1/ cestou zástupcu k tomu uviedol, že žiada priznať nárok na náhradu trov konania, pretože tento súdny spor nebyť žalobcu mohol byť ukončený skôr, keď všetci spoluvlastníci okrem neho a neznámych vlastníkov sa už dohodli na vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ale žalobca predlžoval toto konanie štyri roky svojim postojom k veci. Žalovaný 2/ rovnako požiadal o priznanie nároku na náhradu trov konania s odôvodnením, že oni sa chceli viackrát už dohodnúť na zrušení podielového spoluvlastníctva, lenže žalobca bol vždy zásadne proti. Aj žalovaný 3/ zhodne uviedol, že žalobca úmyselne predlžoval konanie, nakoľko niekoľkokrát zmaril dohody, ktoré mali pripravené, najprv súhlasil, potom nesúhlasil, vždy chcel robiť všetko zvlášť. Žalovaní 4/ a 5/ sa vyjadrili podobne.

13. Týmto rozhodnutím sa končí konanie, preto súd podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol tiež o nároku na náhradu trov konania aplikujúc ustanovenie § 257 CSP. Žalovaní 1/ až 5/ sa vyjadrili, že nebyť odmietavého postoja žalobcu k predaju svojho podielu, konanie mohlo byť už dávno ukončené a práve tento jeho negatívny postoj k mimosúdne vyriešeniu veci spôsobil jednak vznik sporu (vylúčenie žaloby na samostatné konanie pre nesúhlas žalobcu so späťvzatím žaloby) a tiež jeho predlžovanie. Žalobca svojim procesným postavením preberá na seba okrem práva dispozície so žalobou aj zodpovednosť za zavinenie pri zastavení konania v prípade, ak svoju žalobu vezme bez uvedenia dôvodu späť. V tomto prípade bolo konanie zastavené pre späťvzatie žaloby žalobcom, ktorému predchádzali niekoľkoročné mimosúdne rokovania podielových spoluvlastníkov, pričom žalovaní 1/ až 5/ napokon k mimosúdne vyporiadaniu svojich podielov ich predajom bez účasti žalobcu na tomto prevode pristúpili a žalobca predal svoj podiel tiež, ale neskôr.

14. Výnimočnosť pre nepriznanie náhrady trov účastníkovi, ktorý zastavenie nezavinil, môže spočívať i v okolnostiach, za akých došlo k späťvzatiu žaloby. V danej veci žalovaní na poslednom pojednávaní tvrdili, že tento súdny spor mohol byť ukončený už skôr a žalobca ho svojim správaním predlžoval, preto žiadali voči nemu priznať náhradu trov konania. Z obsahu spisu jednak vyplýva, že žalovaným 3/ až 7/ v tomto konaní žiadne trovy nevznikli (neplatili súdne poplatky, trovy dôkazov, ani neboli zastúpení advokátom), teda by bolo nevhodné im nárok na náhradu trov priznávať, ak by im aj vznikol a žalovaní 1/ a 2/, ktorí boli v konaní zastúpení advokátmi, by mohli mať nárok na náhradu trov konania, ak by tu neboli dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré súd v danej veci prihliadol. Zo spisu totiž vyplynulo aj to, že žalobca už svojim skorším procesným úkonom, a to podaním datovaným 20.9.2021, doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.9.2021, zbral žalobu späť (rozhodol sa ukončiť žalobu), ale žalovaný 1/ (podaním zo dňa 27.1.2022) a žalovaný 3/ (podaním zo dňa 24.1.2022) vyjadrili nesúhlas so späťvzatím žaloby a trvali na pokračovaní v začatom súdnom konaní, preto sa konalo ďalej. Ako súd spomína vyššie, pri dôslednom, avšak neefektívnom postupe by mala nasledovať výmena procesných strán a späťvzatie žalovaného 1/ a žalovaného 3/, ktorí spôsobili ďalšie trvanie tohto sporu, lebo nesúhlasili so zastavením konania. Nebolo by preto správne kohokoľvek z procesných strán tohto sporu zaväzovať na náhradu trov konania,

lebo nielen postojom žalobcu sa spor neukončil skôr. Vôľa žalobcu ukončiť predmetné konanie tu teda prejavená bola už v septembri 2021, avšak vzhľadom na nesúhlas dvoch spoluvlastníkov, k zastaveniu vtedy nedošlo. Vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, keďže k mimosúdnejmu vyriešeniu sporu napokon prišlo, a to aj bez spoločnej dohody žalovaných so žalobcom, nemožno pripisovať výlučnú zodpovednosť za trvanie a predlžovanie tohto sporu iba žalobcovi. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené v II. výroku tohto uznesenia, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal, lebo usúdil, že je to s ohľadom na predmet tohto sporu a celý priebeh konania spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať na tunajšom súde v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie (§ 357 písm. a) a písm. m) Civilného sporového poriadku). V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania: a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, f) spisová značka, a tiež osobitné náležitosti: g) proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje, h) v akom rozsahu sa napáda, i) z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne - odvolacie dôvody, j) čoho sa odvolateľ domáha - odvolací návrh (§ 127 ods. 1, 2 a § 363 Civilného sporového poriadku).